

HEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 bóra 1:50 K 1 bóra 2 K
1 évre 18 K 1 évre 24 K

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felolós szerkesztő: Hajós József.

Wekerle és Vázsonyi.

Két fővárosi társaskör fehér asztalánál hangzott el tegnapi két nagy jelentőségű kormány-nyilatkozat: Wekerléé a belvárosi Sas-körben, Vázsonyié pedig a demokráta körben.

Mindkét államférfiu az aktuális parlamenti helyzetről, a legközelebbi feladatokról nyilatkozott a nyilvánosság tájékoztatására, hogy a munkapárt révén naponként különböző változásokban terjesztett alaptalan híresztelések főúró a közönség megnyugodva térhessen napirendre.

Nyomatékkal emelte ki Wekerle miniszterelnök, hogy a kormány eltökélt szándékát, a választójogi reformot mentül hamarabb tető alá hozni s e korszakos kérdésnek belátható időkre véglegesen biztosítani a nyugvópontot. A politikai bölcsesség eleme követelményének mondta a vezető államférfi a mielőbbi végleges megoldásra való törekvést, nehogy a választójogi probléma, mely miatt gondokkal és izgalommal terhelnének az elmék, az ország tömegeiben elkezdje előlünk a gazdasági, kulturális és szociális irányú tevékenységnek Magyarország föllendítésének annyira nélkülözhetetlen útjait.

Bizva csillapodhatnak le azok az aggó hangok, melyek jóhiszeműleg, de tájékozatlanul vonják az adópolitikai javaslatok megindult tárgyalásából azt a fonák következtetést, hogy „a választójogi priusz máris kutba esett.” Senkisé nem vonhatja be az adóreformok halaszthatatlan voltát államháztartásunk rendje, kiadáiaink és bevételeink egyensúlya feltétlenül megköveteli a növekedő szükségletek fedezéséről gondoskodást. Ez pedig megtörténhet most a választójogi priusz elvének minden sérelme nélkül: a tárgyalás technikája teszi lehetővé, sőt szükségessé, hogy melialatt a választójogi bizottság a választási reformmal foglalkozik, addig a pénzügyi bizottság az adóreform tárgyalását készítesse elő. A választójogi priusz nem azt jelenti, hogy a választási reform elkészültéig szünetelnie kell minden egyéb államügynek. A kormány ragaszkodik e priuszhoz, de az nem zárja ki fontos államügyekben a törvényhozás párhuzamos működését. Ily viszonyok közt a parlament szerveire fokozott munka vár, s dolgozni kell minden irányban, az egész vonalon.

Az emlékezetes hármás kihalgatás után, amikor a király együtt fogadta Andrássyt, Tiszta Istvánt és Wekerle miniszterel-

nököt, a munkapárti sajtó berkeiben úgy fújt a szél, mintha az uralkodó, ki ez alkalommal élénk őszinteséget nyilvánított, hogy a választójogi reform mielőbb, s lehetőleg közakarattal jöjjön létre a kormányban ily irányú utasítást adott volna, annál fontosabb most Vázsonyi kijelentése, mely a munkapárti híresztelésre határozott cáfolattal felel. A Wekerle kormányt nem kötik utasítások; szabad keze van a reform dolgában is, hogy meggyőződése szerint járjon el, ami nélkül nem viselné a felelősséget s már le is mondott volna állásáról. A kabinet ragaszkodik a javaslat lényeges rendelkezéseéhez, raj-

tuk elvi jelentőségű változásokat tenni nem lesz hajlandó de nem zárkózik el a részleteknél az egyezményes ut elölményeket Vázsonyi miniszter nagy beszédében vitathatóan jelölt ki. Ha az egyezkedés dolgában valaki utasítást kapott a jelzett kihalgatáson, az nem lehetett más mint gróf Tisza István.

Hathatósan egészíti ki Vázsonyi miniszter nyilatkozatát Wekerle miniszterelnök kijelentése, mely szerint a kabinet minden áron nyugvópontot akarja juttatni a választójogi problémát, s ha ez egyezményes úton nem érhető el, más eszközökhöz nyúl, vagyis a ház feloszlás következik.

A belvárosi Katolikus Kör közgyűlése.

hétfőn délelőtt 11 órakor volt a kör helyiségében.

Klaucz György dr. kanonok nagyszabású előnik megnyitotta értekezést tartott az egyik legidősebb közgyűlési kérdésről, a katolikus autonómiairól. Klaucz dr. kiváló egyházközpontos s mint ilyen, nagy szakismerettel tárgyalta az autonómia mivoltát, történelmi fejlődését, a megvalósulás kétszedelemének okait; a szaktudós élelátásával és ritka gyakorlati érzékkel ismertette az autonómia amaz előnyeit, melyeket a katolikus társadalom az autonómia révén élvezhetne.

Klaucz György dr. nagyszabású előnik megnyitója után Halnek Béla felolvasta a kör életét megvilágító titkári jelentését:

M. T. K! Midőn hivatalos állásom jelentést írat velem a belv. kath. kör múlt évi életéről — úgy érzem, hogy származagegitt madár vagyok, mely repülni szeretne, fel szállni a magasba és onnan levetíteni a magyar kath. intelligenciára a kath. körök nagy hivatásának nagyságát, a világégés borzalmaitól előradt, eltomputt intelligencia bágyadozó szeméi előtt meg gyújtani a jövő, nagy, méreteiben most még nem is sejthető feladatok megoldására való hivatottságát.

A világháború sok lefört élet sirja mellett termelt sok búzt, sok erkölcsi fertőzést — de a sirok felett fakasztott virágot is — az egyének, a több joggal feiruházott embernek társadalom átalakításához való jogát — és ezért a a vérből nőtt, vérel táplált virágot — két áramlat küzd: a régi dikálizmus, mely ki akarja bor-

dani alá a vallás és hazafiérész felérv földjét — és a keresztény világnezet, mely a régi erkölccsel megszentelt és annyi nagy érzéssel átitott nemzeti lobogóra akarja odatűzni, hogy a tenyernyi sok-szenvedés után is az maradhasson ez a nemzet, a mi volt évezredekén át: keresztény és magyar.

M. T. K. Mindén győzelem alap feltétele a szervezett, a jól beállított hadsereg. A radikálizmus szervezte magát. Szabadkőműveség — szocialdemokrácia példát mutató öntudatlansággal szántja vetése alá az ugart — de a másik tábor, — nem szorítkozik csak a katolikus okokra — a keresztény világnezet harcosai be vannak szervezve?

Sorba van e állítva a magyar keresztény intelligencia?

M. T. K. Sokszor olvasom, hogy nemzetünk gerince a földből életet elő kaparó földműves osztály. — En ezen állítást kissé kiigazítottam, az állítom, hogy a nemzet gerince a földműves osztályt felkaraló, őt szeretni tudó, nagy ideálokát sokszor meg nem értő lelket irányítani képes intelligencia is.

Igen, az intelligens elem volna hivatala arra, hogy azokat a nagy megzakadásokat, melyek a nemzet testébe fürödnek — kitöltse, azt a sok sebet, melyet a mult sok búne ütött rajt, behegessze. Az volna a hivatása, hogy vezessen — ne csak vágyaival, hanem tetteivel is. Mert nem gondolnám, hogy egészen elernyedünk volna, hogy egészen igaza volna annak az elmes ironának, kinek diagnózisában sok a való, a helyes megállapítás, hogy ez a szegény, ideáljait elvesztett és céljait nem ismerő, jobb sorsra méltó intelligencia úgy jelenik meg most az új élet küszöbén, mint a régi lénynek, ősi dicsőségnek árnyéka,

mint leeresztett denevérszárny a templom oldalán.

Olyan ez a megállapítás, mint az arcunkba vágó kélemellen bőjti saél. De a bőjti saél is arra való, hogy tisztítsa a levegőt — szánítsa a tél lerakta nedvességeket, — búzt, mocsarat, hogy ezen munka után jöhessen az életet fakasztó napsugár és az életet tovább tápláló langyos eső.

M. T. K! Itt a szomszéd teremben tartja összejövetelét a Ker. Nők Szövetsége. Rendszeresen beállított tervekkel és bár csendes, de nagy öntudatot kisugárzó munkakedvvel. Itt miért nincs még Keresztény Férfiak Szövetsége? Új keret nem kell hozzá. Hiszen a kath. kör a ker. intelligenciát összetartó, jól megépített keret. — Csak dolgozunk benne azzal a buzgósággal, melyet a jövő nagy válsága — keresztény és magyar nemzetünk ügyétőlünk joggal megkíván. Ennek a dolgozni akarásnak kedves tavaszi szellője verődött ki a kör legutolsó választmányi ülésén. Arról volt szó, hogy a kör tartson felvilágosító előadást a kath. autonómiairól. — En azt mondom, ne csak erről, hanem tartson rendszeres előadásokat azokról az összes kérdésekről, melyek a mai világnézethez ilközésében a lelkeket izgatják. Nagy-akadály a helyiség kérdése. Nem lehetne e valahogyan megmozgatni minden követ, hogy a mi munkánk felreplő telepe a sz. István és sz. Imre terem is felszabaduljon. — Próbáljunk meg, tegyük meg mindent ebben az irányban, amit csak lehet.

Vágjuk bele a fejszét a nagy köfejtesbe — melyet talán utat tudunk törni, nagy éhatározásunknak, hogy keresztény magyarok akarunk maradni azon a földrajzilag négy folyó és három halom által megrajzolt szent földön, melyet annyi vér folyt nemcsak ezeréven át, — hanem most is a négy esztendő véres háboru alatt. — Márciusi öntudatot adó szellő erre a munkára segits és nevelj reá bennünket és talán akkor könnyebb lesz annyi megszakadt szívnek pihenése — vigasztalóbb lesz az áldozatot hozó apátyanyák, hitvesek könnye és nyugodtabb lesz a lelkiismerete, mert megtettünk mindent, mivel ennek a sok véréldozatnak tartozánk.

Körünk múlt évi működését is megbénította a háboru. Tartottunk két választmányi ülést. A körnek 11 alapító, 195 rendes, 14 pártoló tagja van. Tagtársaink sorából Imrich Vikror, Havranek Antal választmányi tagot, Nantessy János, Szreib István, Teleki Iándort szakította ki közülünk a halál. Nyugodjanak békében!

M. T. K! Háborus évünk titkári jelentések végéhez jutottam.

Jelentésem végére nem tesztek pontot, hanem kérdőjelet, várva és kérve az én ugarszántásomra, a titkári jelentés nyomán feltárt gondolatokra szíves hozzájárulásait.

Ezen közgyűlés a XXIII. ik. A huszonhárom éves múlt talajában elvetett sok nagy alkotás, nagy tett hív minket arra, hogy meg nem fogykoztunk munkakedvvel szántsunk tovább, hogy ha odaérünk a 25-ik jubiliáris közgyűléshez, nyugodt lelkiismerettel tehessek a 25 éves munka határkövére a babérkoszort. Ezzel a nagy-gondolattal zárom be titkári jelentésemet és kérem annak tudomásul vételét.

A titkári jelentés után hosszabb eszmecsere következett, Végül az elnök a közgyűlést fél 1 órakor befejezte.

Rekvirálják a sovány sertéseket is.

A közlekedési miniszter értesítette ma a város és vármegye hatóságát, hogy a sovány sertés felajánlására kifizetett határidő folyó hó 10-én lejárt és a záros határidő alatt, dacára a hivatali haszonrészesezés címén biztosított tekintélyes prémiumnak nemcsak a kívánt eredményel nem járt, hanem csak jelentéktelen mennyiség felajánlására vezetett. Ennélfogva a hadsereg, valamint az ellátatlan polgári lakosság zsradék szük-

ségletének biztosítása érdekében a földmivélsügyi miniszterrel egyetértőleg elrendeli az ipari hizalásra alkalmas 40 kg. nál súlyosabb sovány sertéseknek hatósági igénybevitelét és annak a hatóság közbenjötté melletti fogantatásával az országos sertésforgalmi iródtól biztat meg.

Ez az igénybevitel kiterjed azokra a sovány sertésekre is, amelyek hatósági engedély alapján ugyan, de még csak ezután lettek volna hizásba beállíthatók, vagy a hizásnak még csak a kezdetén vannak, az ilyen sertések azonban mentosíthatók az igénybevitel alól az esetben, ha azokat tulajdonosaik a közlekedési miniszterium részére lekötik.

Közi a leirat azokat a korlátozásokat, amelyek a tenyésztőállomány kimélete érdekében az igénybeviteli eljárás során elrendelt.

Nyomatékosan utasítja a miniszter a polgármestert, az elrendelt eljárás legerélyesebb és legeredményesebb eljárás fogantatására annál is inkább, mert legközelebb a város által okvetlenül és legalább is beszolgáltatandó sovány sertés mennyiséget közölni fogja a várossal és kívánatosnak mondja, hogy akkorra ennek a mennyiségnek feltétlen biztosítása érdekében a tekintetbe jöhető állomány már igénybe vétessék.

Az evangélikus templom.

Közudomású a helybeli ág. hitv. ev. egyházközség templom-építési szándéka. Volt alkalmunk a kivitteli tervekbe türelmesen is betekinteni.

A tervező nagy körültekintéssel gondoskodott arról, hogy az építendő templom, ne csak szép, hanem a célnak megfelelő is legyen.

A terv szerint 500 lélek befogadására szolgáló templom hajója 16 méter hosszú, 10 méter széles és 11 méter magas lesz, vasoszlopokon nyugvó rabitz bolthajással.

A bejáratnál szemközti szentély 3 lépcső magaslatlalt fog kiemelkedni a cement burkolatú padozatból.

A karzat betonból tervezve, ugyancsak vasoszlopokon fog nyugodni. A mindkét oldalon elhelyezett 3—3 gótikus hajlású ablakok 5 méter magasak és 1-60 méter szélesek lesznek, melyek a templomot elég világossá fogják tenni.

A templom hajójában 180 ülőhely fog elhelyeztetni, a karzaton pedig 55. A többi helyen 0-25 méterrel számolva még 255 lélek állva kényelmesen elfér.

D3 nemcsak a térközi elhelyezések nyertek gyakorlatilag

ügyes elhelyezést, hanem figyelemmel volt a tervező az egészségügyi követelményekre is. Részint azért, hogy az egyéneknél 3 köbméter légzési űrtartalomra bőven van számíva, részint pedig azért, hogy a templom melegvíz fűtéssel lesz ellátva.

E célra szükséges kazán a templom alatti pincében fog elhelyeztetni, ahonnan a víz a padlózat alatt vezetett vascsöveken teszi meg körútját, míg a meleg az e csöveket takaró lyukas vaslemezeket át fog áramlani a temetőbe.

A templom külalakját itélve gótikus modoru építkezést kiválóan érvényre juttatja a homlokzati főbejáró és az affelteti kettős ablak, továbbá a 4-4 támfal közreart ablakok ugyszintén a szentély részére szolgáló függelék épület, melyeken félkörben elhelyezett 4 támfal 3 ablakot fog közre. A szentély melletti főfalon nyílik a veszkijarat.

A 11 méter épülettörzsből kinyuló, karcsu viharálló, nyolcszögletűen képezett torony impozáns külsőt fog biztosítani a templomnak.

Pártolással szólhatnak az evangélikus egyház azon törekvéséről, melyszerint gyönyörű

Nagy katolikus gyűlés lesz husvét hétfőjén az új Sajtóakció ügyében. A gyűlés délután 5 órakor lesz a Távirdu-utcai egyesületi házban. Budapestről Buttykay Antal fereacrendi tartományi főnök jön le, aki a kath. Sajtó ügyének hazánkban egyik legmunkásabb apostola. A gyűlésre előre is felhívjuk kath. népünk figyelmét.

TÁRCA.

Jeremiás siralmái.

A palotából csak romok maradtak, Az ég öléből csak tüzes szakad. Sötét éj omlik a dús Kanadára És nincsen napfény, nem jó virradat. Hamisság volt az emberek törvénye, Példát mutattak bűnben a papok. Csak egy kis lángra, egy sugárra várók És nincs remény... nem égnek csillagok.

A kalász helyett fekély nőtt a földből S az áldott felhő most izzó parázs. A vad lidércek diadalt arattak, Valóra vált a borzasztó varázs. Amerre nézek, vérfolyam viharzik És egy nyitott seb az egész világ. Dermesztő fagy nő lombjain a fának S a gazdag kertben nem terem virág.

Ó, jön-e újra új tavasz a félre. Rózsanyilásnak drága édene ?! És lesz-e ismét szinarany kalással A mezők csodás szőnyege tele ?! Az igazságnak dicő templomában Hirdetnek-e még szent ígét papok ?! Tündökli fényel lobognak-e ismét Az égbolton a gyémánt csillagok ?!

Kellett a szőnyügek égő pokla, Hogy megrázkódjék ez a korcs-világ. Mert elkorhad a cédrus órája, Amelyet belül e féreg kirág. A palotából csak romok maradtak, Az ég öléből tüzes szakad. Sötét éj omlik a dús Kanadára És nincsen napfény, nem jó virradat...

Benjamin Ferenc.

Közelget a szent idő...

Itt van újból a drága nagyhét! Valami szent, csendes meghatottság száll a telkembe. Honnan jön ez minden, évben ugyanekkor feltámad, ugyanazon érzés szívembe. Meghatottan fogadom, megörzöm, mint drága kenetet, hisz éled tőle a telkem.

Valamiképp egy szent örökség lehet ez, melyet anyamtól örököltem már öntudatlanul, ő a szüleitől s azok öszülteinktől, kik még oly közel voltak az Ur Jézus véres szenvedéséhez, kálváriájához, isteni teste halálához. Az ő lelkük megrendült érzései, áhitatát vették át mi s adjuk át gyermekünknek, mely mindannyiunkban, újra ébred isteni Megváltónk kinszenvedéseinek eme napjaiban, a szent nagyhéten...

Nagycsütörtök este... Oh, mily feledhetetlen emlékek fűznek hozzád gyűgyögő gyermekkorom óta! Mikor édes jó anyám szárnyai alá vet bennünket s e szent estén oda a Háltér Mária emlékoszlophoz, ahol egy kis piros mécses világított csak s gyűltek mindenünnen körötte az áhitatos asszonyok, férfiak, gyermekek, mint valamikor a katakombák rejtett kápolnájában az őskeresztények. Mily sokan voltunk Istenem! Mikor az együttes imádság után felkerelkedett a tömeg, mint valami méhráj, hát bizony alig férték el a Palotai utcában, mely ut a Hosszu

temető stációhoz vezetett. Rózsafűzér szent titkai hangzóit az esti csendben az uton végig... A stációknál a tömegnek csak kis része fért meg a belső temető sírányon, a zöme az országuton álldogált, sőt az ut másik oldalán, a nagy akácfaik alja is hívő lelkekkel volt tele. Csendes, áhitatos, Krisztus szenvedésén elmélkedő, szorongó jószágos felférvári emberekkel. Urakat is láttam és unókát, kik együtt imádkozták a stáció szolozsmáit az egyszerű jámbor emberekkel. Oly megható volt az, még most is könny eszítog szememben, ha rá gondolok.

Az előimádkozó öreg pátriárka — talán Virág bácsinak hívták — meghatott, értelmes, egyszerű nyelven olvasott s még most is itt rezeg lelkemben hangja, amint mondá:

"Gondold meg itt ájtatos lélek az Ur-Jézus rettenetes szenvedéseit..."

és minden stációnál a gyönyörű mondas, mit a mai gyermekek már nem tudnak:

Imádkunk Krisztus és áldunk Tégedet, mert a Te szent kereszt által váltottad meg a világot" s azután befejezésül:

"Könyörülj rajtunk Uram, könyörülj rajtunk!"

A 14 stáció után — akkor még csak 7-kép volt itt — a temető kápolnába mentünk, hosszú, szépséges ájtatosságra. Bizony már mélyen belenyúlt az éjszakába e szent este, s mi gyerekek álmosan vonogattuk

édesanyánk szoknyáját, hogy mikor megyünk már haza? Sohasé felejttem el szemrehányó tekintetét anyámnak; ki elmondotta azután, hogy mikor még ő kis leány volt a nagymamával, nagypapával együtt az egész család és sokan, igen sokan mások az egész Nagycsütörtök virradó éjszakát átvirrasztották imádkozva, énekelve a temető kertben.

És most? Már régen nem voltam otthon a szent Nagycsütörtök estén, utóljára talán 5 esztendőnk. A telkem vitt, — hogy is állhatam volna ellent — oda, hol minden év Nagycsütörtök estét töltöttem: a kálváriára. Hát bizony mintha megcsappantunk volna! Mintha sokan, nagyon sokan elmaradtak volna. Talán akik meghaltak? Ők bizonyára szent boldogságban ünneplik e szent estét a Megváltó számolyánál. De ugy láttam én, sokan elpártoltak a szent keresztűti ájtatosságtól, talán röstelték magukat, talán világi örömeik után jártak...

És vajjon ma, Ti Fehérvári Asszonyok, kiknek férjei, testvérei, gyermekei a nagy öldökli kálváriát járják, elmentek-e az Ur Jézus megdicsőült kinszenvedéseinek mizajra, hogy őseittek nyomdokban az ő szent hitükkel lelkeketben, felajánljatok magokat az Urnak, ki őh, el-nem lökhet benneteket?!

Fehérvári katolikus hívők, közeget a szent idő...

tervű templomoknak a város-tól alkalmas helyet kérnek.

A tervezőt ismerjük. Egy lapírtásunk felemeltette, hogy városunk szülötte. Mi csak annyit teszünk még hozzá, hogy Láng Károly ny. műépítész, néhai Láng István városi tanácsnok és helyettes polgármester fia, törzsgyökerez székesfehérvári család sarja, akinek előrehaladott idejére való tekintettel kívánjuk, hogy gondos szép munkáját az a siker koronázza, hogy megláthassa, művének megvalósulását. Annfi idegen helynek adott alkotott szépet, hiszünk hogy szülőföldjének alkotta a legszebbet.

Csak erős keresztény sajtó menti meg a keresztény Magyarországot.

E sajtó megmentésére, kellő üzleti megalapozására alakult most a

Központi Sajtóvállalat R. T.

Minden keresztény magyar ember, aki szereti hitét s hazáját, vegyen részt e mozgalomban s jegyezzen sajtórésztvényt! Egy részvény ára az alapítási díjjal együtt 26 korona. Ennyit a legszegényebb is jegyezhet. A tehetősek jegyezzenek 10—20—40 vagy több részvényt. (40 részvény ára: 1040 korona.) Zárás április 15., e napig a részvény-jegyzésnek meg kell történnie.

Fogjon össze mindenki, apraja, nagyja, szegénye, gazdaga, s jegyezzünk sajtórésztvényeket! De jegyezzünk másokkal is. Legyünk apostolai, terjesztői e szent ügynek. Mindenkiere szükség van.

Síessünk, mert már csak néhány rövid hét áll rendelkezésünkre! Mutassuk meg, hogy nemcsak sopánkodni, hanem tenni is tudunk, amikor a keresztény magyarság léte vagy nemléteéről van szó!

HÍREK.

— A nagyheti lamentációk a székesegyházban szerdán d. u. 4 órakor kezdődnek. Enelik: Németh Lajos, Kneifel Irma, dr. Kneifel Ferenc; nagycsütörtökön d. u. 4 órakor Bilkei Ferenc, Grossinger Brigitta, Richter Mátyas; nagypénteken d. u. 4 órakor: Ketskés Elek, Maron István, Rostagni Flógel Karola.

— Vilmos császár a következő táviratot küldte Augustia császárnénak:

Örömmel jelentem neked, hogy Isten kegyelméből Monchynál, Cambraínál, St-Quentinnél és La Ferénél megayer-tük a csatát. Az Ur pompásan megsegített bennünket. Legyen továbbra is velünk. Vilmos.

A németek áttörték az angol frontot.

A németek messzehordó ágyukkal lövik Páris. — Minden tüzserégi állás a németek kezére jutott. 45.000 angol fogoly.

Mozgósítása váltotta fel az állóharcot. Bapaume a németek kezében.

Berlin, márc. 25. A Wolff-ügynökség jelenti: Rupprecht bajor trónörökös hadseregje Bapaumeot heves közdelem után elfoglalta és Combsnál is visszavetette az ellenséget.

A német trónörökös hadseregje elfoglalta Nesie Giuscart és Chauny helységeket. Az ellenség véres veszteségei rendkívül nagyok. A hatalmas szákmány, amely e hó 21-ike óta kezünkre jutott, még nem tekinthető át.

Megállítottunk több mint 45.000 foglyot, több mint 600 ágyut, több ezer gépjárműt, óriási tömeg muniációt és hadianyagot és nagy készletet ellátási és ruházati cikkben.

A németek 120 kilométernyírről lövik Páris.

A vasárnap esti német hivatalos jelentés közli: Páris erődítményeit messzehordó ágyukkal lövik.

A felhivatalos francia Havas-ügynökség vasárnap az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

Az ellenség Páris reggel nyolc óra óta minden negyedik órában nagy hordképességű ágyúval lötte. Kétszáznegyven milliméteres lövedékek találtak a fővárost és környékét. Mintegy tízezer ember meghalt és körülbelül tízezer megsebesült. Imézkedések az ágyú halálátalanná tételére folyamatban vannak.

Jelentések szerint: az a nagy hordképességű ágyú, amely Páris lötte, mintegy százharz kilométernyírről távolságból tüzel és körülbelül tízezer kilométerre a távzonal mögött volt felállítva.

Vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor ezt a hivatalos jelentést adta ki a Havas-ügynökség:

Paris lövetése abból a nagy hordtávolságú ágyúból, mely több mint száz kilométeres messzeségből tüzel a városra, reggel hét órakor ismét megkezdődött. Az egymást követő becsapódások ugyanolyan időközökben történtek, mint tegnap. E percig csak néhány áldozat van.

A 24 centiméteres, 120 kilométer távolságra ható ágyú minden valószínűség szerint valami új fémövezetből készült és elsütésére egy újfajta, ismeretlen robbantószeret használnak. Mindenesetre olyan rejtelmies állunk szemben, amelyet egyelőre a szakértők nem tudnak megoldani. De ma már mindenki látja, hogy ez az az ágyú, amellyel a franciaországi Calaisból a La Manche-csatornán át agyutni lehet Londonra.

— Gróf Eszterházy Mór esküvője. Szűk családi körben, a bőhi idősök által megkivált csendben folyt le ma délelőtt gróf Eszterházy Mór miniszter, volt miniszterelnöknek Károlyi Margit grófnővel való esküvője, a Rariczkyutcai gróf Károlyi-palotakápolnává átalakított dísztermében. Az esküvő 11 órakor történt meg. Az egyházi szertartást csendes mise követte. Az esketési szertartást herceg Honlelő Károly Egon nagyszobeni prépostlebános, a vőlegény unokatestvére tartotta, aki magasszárnyalású beszédben intette a fiatal párt egymás iránti szeretetre és magas társadalmi állásukból folyó társadalmi és hazafias működésre.

— Halálozás. Pap Ádám földműves folyó hó 25-én elhunyt 86 éves korában. Temetése ma d. u. fél 5 órakor lesz a Széchenyi u. 53 sz. gyászházból.

— Községi tisztújítás. Folyó hó 18-án ejtették meg Csákváron a községi tisztújítást Kovács Sándor főbíró felügyelése alatt.

— Bírva Gyula Pál bírókötő választották meg, törvénybíró Mézaros István lett. A községi pénztárnoki állást Dipold Kálmánnal, a községi nyelvtanár pedig Naszádos Gyulával töltötték be ismét. E kirrel kapcsolatban megjegyezzük, hogy e napon foglalta el új hivatalát Germán Imre, Csákvárnak a közelmúltban megválasztott főjegyzője.

— Leület zsebmetsző. Szombaton délelőtt a rendőrség több feljelentést tetek a piacon elkövetett zsebmetszések miatt. A rendőrség a zsebmetszők nyomozását megkezdte és rövidesen eredményre is vezetett. Molnár Zsigmondné budapesti lakost tettenérték, mikor egy asszony zsebében kotorászott. A tettenért asszony tagad ugyan, a rendőrség azonban elég támpontot látott arra, hogy lefűlje. A nyomozás adatai szerint a zseblásbans társa is volt, ennek sikerült egyelőre elmenekülnie.

— Kiskertek figyelmébe. A Komlóskerti kiskertek kiosztása nagycsütörtökön d. u. 1 órakor lesz a helyszínen.

— Kiskertek figyelmébe. A Komlóskerti kiskertek kiosztása nagycsütörtökön d. u. 1 órakor lesz a helyszínen.

— Fehérvár közéletmeztésének felülvizsgálása. Dr. Pethes Miklós közéletmeztési megbízott, az Országos Közéletmeztési Hivatal képviselőtében ma megjelent Fehérváron, a városi közéletmeztés felülvizsgálására. Miklós dédel gróf Károlyi József főispán társaságában ma d. e. kezdte meg.

— Agyonszurta munkástársát.

Gyilkosság színhelye volt tegnap délelőtt 8-tól 12-ig Márkus Mihálynak-Haltér 5. sz. alatti lakása. Márkuséknak kiűzősük van, ahol munkás emberek étkeznek és lakásuknak egyik szobájában Kemje Gyula 21 éves horvátországi származású cipészsegéd, Rédei Géza Kossuth u. 4. sz. a. cipész iparos egyik segéde lakott. A rendőrségi nyomozás ennek az emberölésnek előzményeit így ismerteti: A két horvát cipészsegéd régóta haragos viszonyban vannak. Haragjuk a műhelyben keletkezett. Sepac, akit a rendőrség rabbiátus verekedő természetű embernek ismer, nem egyszer volt már ideiglenes lakója a rendőrségi fogdának garázdálkodása miatt, tegnap reggel 8 órakor Kemje Gyula lakásán verekedés: provokált a nyomorék munkás társával. Sepac egy kulcsa támadt Kemjére, ez viszont egy vas boxerrel védekezett és támadójának fején, arcán, homlokán olyan sérüléseket ejtett, hogy eskenytelen volt egyelőre feladni a harcot, hazament Vilmos császártér 8. sz. a. lakására, ott kimost a véző sebeit, levetette magáról a véres ruhákat és feljuttított dührohant vissza a Kemje lakására. Kemjék lakasadónjé figyelmeztette, hogy Sepac jön és mer: Kemje tudta, hogy Sepac bosszu akar rajta állani, besietett szobájába és annak ajtaját magára akarta zárni. Ellenfele azonban addigra odaért, benyomta az ajtót és „most megdöglés” kiáltással rontott a nyomorék iparossegédre. A házbellek sejtje akartak választani az elkeseredett dühbel verekedő és a földön felrengő embereket, ez azonban nem sikerült. Kemje mielőtt Sepac visszajött, komplit hámozott, a kés meg a kezében volt és ez a védekezés közben melbeszurta Sepacot. A késnek 10—12 cm hosszú élesre ment pengéje. 4—5 bordák között döfődött: Sepac szívét és azonnali halál okozott. A gyilkosságba esetl cipészsegéd önként jelentkezett a rendőrségen, amely természetesen őrizetbe helyezte és mert a ügy minden részlete már felderítetett, ma délelőtt már át is kísértette a kir. ügyészségre. hullát a rendőrorvosbi bizottság városi halottsházba szállította.

— Mindenki köteles a közcéllokat szolgálni. Osztrák kormány javaslat a 17—60 év közti férfiak és 19—40 év közti nők munkatelejesítéséről. Az osztrák kormány képviselőházban ma törvényjavaslatot nyújtott be, a mely elrendel, hogy minden 17 és 60 év közti férfi, aki nem teljesít katonai jellegt szolgálót és minden 19 és 40 év közti nő, a háború által okozott rendkívüli viszonyokból való teletteltelet szolgálót kötele a közcéllok rendelkezésére bocsátani. A közcéllok az állam, községi vagy város részére teljesítendő szolgálókatra értendők. A javaslat

részletesen körül írja, miben állhat a közéleti munkakötelezettség, és kiemeli, hogy a munkát lehetőleg rendes munkahelyén, vagy tartozékos helyén szabad csak munkára kényszeríteni. Aki nem engedelmessé válik a törvény rendelkezéseinek, három hónapig terjedhető büntetéssel, illetve tizezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. A törvényjavaslat csak a husvétli ünnepek utáni kerül tárgyalásra.

Adomány a gyermekkorház céljára. A polgármesteri hivatalban kitöltött gyűjtőívben a Székesfehérváron létesítendő gyermekkorház céljára újabban a következő adományokat jegyezték: Weisz és Tull helybeli család 1000 kor., Krausz Adolf Fiai helybeli cég 800 korona.

Tüz. Adler Leó szatiz vásároló kereskedő Buda ut 54 szám alatti lakásának felszerében ma hajnalban 3 órakor tűz keletkezett, a kivonult tűzoltóságnak sikerült lokalizálni, mielőtt nagyobb veszedelem karmazható volna. A kar így is meghaladja az 1000 koronát. A tüzet egy fű vizigázalansága okozta, aki elejtett egy égő gyertyát, amelytől a felszerben felhalmozott szalma meggyuladt.

A kereskedelemügyi miniszter a székesfehérvári ker. pénztárhoz. A székesfehérvári ker. munkásbiztosító pénztár Szerényi József országgyűlési képviselőt, kereskedelemügyi miniszterrel történt kinevezése alkalmával üdvözölte. Az üdvözlésre a miniszter a következő levélben válaszolt:

„Benső köszönettel vettem a pénztár szíves üdvözlését kereskedelemügyi miniszterrel történt kinevezésem alkalmából. A munkásbiztosítási pénztárhoz benső kötelezettségek fűztek azoknak keletkezéséről. E benső kötelezetket kívánom apolni a jövőben is, kérem szíves támogatásukat ezek fejlesztése és megerősítése érdekében, viszont méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy magam a legnagyobb szeretettel fogok a munkásbiztosítás ügyével foglalkozni.”

Katonai lövészalózás Fehérváron. Balogh József városi tanácsos a katonai ügyosztály vezetője közli, hogy városunkban a katonai lövészalózás folyó. hó 28. és 29. én lesz a vásártéren levő ugynevezett cédulaház mellett. A lőtulajdonosok a lovak előállítására idezőkkel lettek meghívás és pedig olyképp, hogy minden órára 100 lónak elővezése esik. Ezen intézkedés egyrészt azt célozza, hogy torlódások elkerültesenek, másrészt hogy a lőtulajdonosoknak lovaikkal ne kelljen feleslegesen várakozniuk. A lőtartó bázisoknak tehát saját érdekük, hogy az idezőn kitüntetett órában pontosan vezessék elő lovaikat. A lövészalózásra vonatkozó honvédelmi miniszteri rendelet szigorúan utasítja a városi hatóságot, hogy az osztályozásra minden lo, négy éven aluli csikók kivételével elővezetéseinek, amennyiben egyes gazdák lovaikat elő nem vezetnék, azok elsősorban megbírálandók, másodsorban utólagos pótszemleire rendeltetők, mely alkalmossal a becslések napidíjait is ezeknek kell megfizetniük. Tömegesebb elmaradás esetén a miniszter az

egész városra nézve újabb osztályozást rendel el, melyre újból az egész állományt elő kell vezetni. A lovak pontos elővezetésére Balogh tanácsos ezúton is felhívja a lőtartó gazdákat.

Népszámlálás a közéleti zés céljára. A hivatalos lap száma a kormányrendeletét közli a közéleti zés biztosítása céljából szükséges adatgyűjtés elrendeléséről. A rendelet értelmében április 16 és 20-ika között össze kell írni a polgári népességet s ugyanakkor a szarvasmarha, ló, sertés- és juhállományt is. Fel kell venni április végéig a vetésterületét is. Az összeírás kiterjed még a község területén levő göcscsőpölgékre vagy benzinnel, petroliummal, villamos vagy más motorikus erővel hajtott cséplőgépekre is. Az adatfelvételeket a községi előjáróságok eszközlik, elsősorban tanítók útján, akik a Közéleti zési Hivataltól kapnak díjazást. Az összeírások céljára a község vagy város területét számba vevő területekre osztják be. Aki az adatok beszolgáltatását megtagadja, vagy a hatósági ellenőrzést meghússítja kihágást követ el és hathónapig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Ennek a rendeletnek hatálya nem terjed ki Horvátország területére.

Viszketegséget, sömört, rüht a leggyorsabban elmulasztja a dr. Flech-féle eredeti törvényesen védett

SKABOFORM BARNA-ZSIR

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsételt dr. Flech-félt kérjük. Própatégy 230 K, nagy tégy 4 K, családi adag 11 K. Székesfehérvár és vidéke részére főraktár Fajezli Ányos Emil „Órangyal” gyógyszerháza. Székesfehérváron. Vételnél a „Skaboform” hédjegyre ügyeljünk.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli:

Művészesték. Az Apolló színházban 1. hó 27 és 28-an, szerdán és csütörtökön Kovács Andor, K. Balogh Böske és Czegléd Gyula fellépéssel művészesték lesznek naponta teljesen más műsorral. A közreműködő művészek neve jól ismert nemcsak nálunk, hanem az egész országban. Kovács Andor a legeredetibb és legszellemebbesebb cséző, ezt talán tízszáz népkölt állíthatjuk róla, hiszen Nagy Endre ma már rendszeresen nem lép föl, s utódja egyáltalában nincs. Egyesek, akik próbálkoztak, csak külső formai utánzásra törekedtek, nem is hagyta maradandó nyomot. Kovács teljesen egyéni nemcsak előadásában, de az aktualitások meglátásában is. Nagy sikere volt minden alkalommal, valahányszor fellépett Fehérvárott. K. Balogh Böske, a legbájosabb kabaréművésznek egyike s emellett kiváló zongoraművész is. Czegléd, ez a sokoldalú művész ma van tudása magaslatán; a legszebb kabarézesték szerzője ő s mint előadó szintén az legelsőik között áll. Azt hisszük, hogy az idea is mint tavaly, zsufolt ház fog mind. két este tapsolni a jeles művész trónok. Az előadások kezdete 8 órakor. Helyárak 4, 3, 2 és 1 K. A helyek számozottak és sorrendje megfordított.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől 3326/1918 szám.

Hatósági hirdetés.

Az Országos Közéleti zési Hivatal vezető m. kir. miniszter ur 70111/1918 számú rendelete alapján ezennel közléseim, hogy az 1123/1916 M. E. számú rendelet értelmében tyuktojásoknak a husvétli ünnepek alkalmával való szokásos festése vagy hasonló kikészítése, továbbá az ily festett vagy kikészített tyuktojásoknak forgalomba hozatala az ország egész területén az idézett rendelet 2 §-ában meghatározott büntetés terhe mellett tilos. E tilalom hatálya természetesen mindenmely baromfitojásra kiterjed.

Székesfehérvár 1918. márc. 23.
Dr. Saára Gyula
polgármester.

Nagybani árajánlat:

A olajkocsikenőcs
bruto 100 kg. 140 K
Gépolaj I-a, netto
100 kg.-ként 330 K
Gőzhenger olaj 100
kg.-ként 370 K
Dicset- és traktor
mótor hengerolaj 100
kg.-ként 430 K
Pyrol-égyolaj (lám-
pában füstmentesen ég)
100 kg. 550 K
Vaselimolaj (fehér hig)
100 kg. netto 750 K
Terpetinpótlóolaj 100
kg. netto 720 K
Gépszir I-a 100 kg.
netto 500 K
ab raktárunk, felszámított köl-
csön fa és vashordóinkban elő-
zetes fizetés mellett minden
mennyiségben kaphatók, to-
vábbá mindennemű olaj és mű-
szaki cikkek.

Fischl Árutelepek, Nagydorog

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetésekért 10 szög
1-50 kor., azonfelül minden
szóért 10 fillér fizetendő.

Egy boltileány felvételtetik.
Kümmel virágüzletében, Kossuth-
utca.

Kéveset használt írógép eladó.
Deutsch K. Aladár fűszerüzletében,
Buzapiac.

4 buzaöld az alsó és felső
telekben eladó. Tudakozni Zámoly-
utca 12.

Egy lakatos vagy géplakatos
műhely berendezés megvételre ke-
restetik. Cim a kiadóhivatalban.

Arany kerek alatt kaszálorét
bérbeadó. Tudakozni Szalay Ká-
rolynál, Zámoly-utca 15.

Cipész szerszám és stoppoló
gép megvételre kerestetik. Borda,
Olaj u. 77.

Eladó az öreghegyen egy öt
oktályos jó termő szőlő, nagy
présházal, mely kint lakásra igen
alkalmas. Cim a kiadóban.

Gépházi takarítófény felvételtetik a
villamostelepen.

Tanácsok villanszereléshez fel-
vételtetik a villamostelepen.

Lámpakapcsoló felvételtetik a
villamostelepen.

Masamódé kissasszony felvételtetik
Knauszovizky divatruházában.

Nagyobb mennyiségű tölglyfa-
karót ajánlhatunk tagjainknak.
Előjegyzéseket a hivatalos órák
alatt elfogadjuk. Székesfehérvári
Hítlészeteket.

Ruhafesték, minden színben,
kipróbált jó minőségű csomagja
50 fillér. Kereskedőknek 300
csomag K 94- frankó utánvétellel
szállít Friedmann Hermann, Szat-
már, Deák tér 68.

Különféle kertivetemény mag-
vak, málnatövek, nemes krizantém,
szamóca, (eper) és ibolyapalánták
kapható Széchenyi-u. 26. sz. a.

Mánia-színház

Csütörtökön, március 28-án
Egynapos műsor!

Fekete asszony

Dráma 4 felvonásban.
Kiegészítő műsor.
Előadások fél 7 és fél 9 órakor.
Rendez helyárak

Keresek megvételre egy
kétkerékű hintót
egy ülésel és hozzá-
való löszerszámmal.
Ajánlatok Szefeznek Ferdinánd
tűzér főmester, Hajmás-
kér lőtérparancsnokság címre
küldendők.

Apolló-színház.

Szerdán és csütörtökön,
március hó 27 és 28-an:
Művészesték
Naponta egy előadás más.
más teljesen új aktuális,
irodalmi műsorral!
Fellépnek: K. Balogh Böske,
Kovács Andor, Czegléd Gy.
Előadások kezdete 8 órakor.
Helyárak: 4, 3, 2 és 1 kor.

A szerkesztővel személyesen
a lapra vonatkozó, vagy köz-
érdekű ügyben hétköznapiakon
delután 4 től 5 óráig lehet tár-
gyalni. A szerkesztő ideiglenes
lakása: Jókai-utca 1, földszint
jobbra.
Kiadóhivatali ügyek minden-
kor elintéztetők úgy a kiadó-
hivatalban, mint a nyomdában.
A Fejérmegyei Napló telefonszáma:
Szerkesztőség és kiadóhivatal 2-08.
Nyomda 2-08. Megjelenik vasárnap
és ünnepnap kivételével mindennap
este 8 órakor.